

ODJEL ZA ARHEOLOGIJU

KONTAKTI:

	IME I TITULA	TEL./FAX	E-MAIL ADRESA
PROČELNIK ODJELA	Prof. dr. sc. h.c. Ante Uglešić	Tel.: +385(0)23 200 520 Fax.: +385(0)23 200 603	auglesic@unizd.hr
ZAMJENIK PROČELNIKA ODJELA	Doc. dr. sc. Dario Vujević	Tel.: +385(0)23 200 583 Fax.: +385(0)23 200 603	dario.vujevic@gmail.com
TAJNICA	Sanja Tutić, mag. prim. educ. (zamjena)	Tel.: +385(0)23 200 615 Fax.: +385(0)23 200 603	stutic@unizd.hr
ECTS KOORDINATOR	Dr. sc. Vedrana Glavaš, poslijedoktorand	Tel.: +385(0)23 200 764 Fax.: +385(0)23 200 603	vedrana.glavas@gmail.com

ADRESA: Obala kralja Petra Krešimira IV., 2.
HR-23000 Zadar

URL: <http://www.unizd.hr/arheologija/Home/tabid/198/Default.aspx>

NASTAVNICI:

IME I TITULA	ZVANJE	TEL.	E-MAIL ADRESA	KONZULTACIJE
Prof. dr. sc. h.c. Ante Uglešić	redoviti profesor u trajnom zvanju	Tel.: +385(0)23 200 520	auglesic@unizd.hr	srijeda, 10-11 h
Prof. dr. sc. Brunislav Marijanović	redoviti profesor u trajnom zvanju	Tel.: +385(0)23 200 522	bmarijan@unizd.hr	srijeda, 11-12 h
Prof. dr. sc. Miroslav Glavičić	redoviti profesor	Tel.: +385(0)23 200 528	glavicic@unizd.hr	ponedjeljak, 12 -13 h
Prof dr. sc. Dražen Maršić	redoviti profesor	Tel.: +385(0)23 200 528	drazen.marsic@xnet.hr	ponedjeljak i srijeda, 15-16 h
Izv. prof. dr. sc. Željko Miletić	izvanredni profesor	Tel.: +385(0)23 200 528	zmiletic@unizd.hr	petak, 10-12 h
Doc. dr. sc. Dario Vujević	docent	Tel.: +385(0)23 200 583	dario.vujevic@gmail.com	srijeda, 16-17 h
Doc. dr. sc. Mato Ilkić	docent	Tel.: +385(0)23 200 578	milic@unizd.hr	ponedjeljak, 16 -18 h
Doc. dr. sc. Tomislav Fabijanić	docent	Tel.: +385(0)23 200 578	tfabijan@unizd.hr	četvrtak, 10-12 h
Doc. dr. sc. Irena Radić Rossi	docent	Tel.: +385(0)23 200 579	irradic@unizd.hr	utorak 15-17 h, srijeda 10-12 h
Prof. dr. sc. Karla Gusar	izvanredni profesor	Tel.: +385(0)23 200 540	kgusar@unizd.hr	srijeda, 10-14 h

Doc. dr. sc. Igor Borzić	docent	Tel.: +385(0)23 200 762	igorborzic@gmail.com	četvrtak, 10-12 h
Doc. dr. sc. Ivana Jadrić-Kučan	docent	Tel.: +385(0)23 200 762	sijadric@gmail.com	ponedjeljak i utorak, 11-12h
Doc. dr. sc. Josipa Baraka Perica	docent	Tel.: +385(0)23 200 540	jbaraka@unizd.hr	utorak, 10-12 h
Doc. dr. sc. Martina Čelhar	docent	Tel.: +385(0)23 200 576	celhar.martina@gmail.com	srijeda, 12-14 h
Doc. dr. sc. Mate Parica	docent	Tel.: +385(0)23 200 579	mateparica@gmail.com	srijeda, 9-11 h
Dr. sc. Vedrana Glavaš	poslije- doktorand	Tel.: +385(0)23 200 764	vedrana.glavas@gmail.com	ponedjeljak, 14-16 h
Dr. sc. Jure Šućur	poslije- doktorand	Tel.: +385(0)23 200 540	jsucur@gmail.com	srijeda 15-17 h
Dr. sc. Silvia Bekavac	poslije- doktorand	Tel.: +385(0)23 200 528	silviabekavac@ymail.com	utorak i petak, 11-12 h
Dr. sc. Kristina Horvat	poslije- doktorand	Tel.: +385(0)23 200 583	k.horvat.zd@gmail.com	petak, 13-15 h
Zoran Bakić	dokumenta -rist	Tel.: +385(0)23 200 579		
Maja Grgurić, mag. arheol.	dokumenta -rist	Tel.: +385(0)23 200 831	majagrguric@gmail.com	
Filipa Jurković Pešić, mag. arheol. (zamjena)	Voditelj arheol. zbirke	Tel.: +385(0)23 200 562	filipajurkovicp@gmail.com	

VANJSKI SURADNICI:

IME I TITULA	ZVANJE	E-MAIL ADRESA	ZAPOSLEN/A U:
Prof. dr. sc. Mario Šlaus	Redoviti profesor	mario.slaus@zg.t-com.hr	HAZU, Antropološki centar, Ante Kovačića 5, HR-10 000 Zagreb
Prof. dr. sc. Maša Surić	Izvanredni profesor	msuric@unizd.hr	Sveučilište u Zadru, Odjel za geografiju, Ul. dr. F. Tuđmana 24i, 23 000 Zadar
dr. sc. Renata Šoštarić	Docent	renata.sostaric@biol.pmf.hr	Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovno matematički fakultet, Biološki odsjek
dr. sc. Siniša Radović	Predavač	sradovic@hazu.hr	HAZU, Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara, Ante Kovačića 5/II, 10000 Zagreb
Prof. dr. sc. Gordana Čupković	Izvanredni profesor	gcupkov@unizd.hr	Sveučilište u Zadru, Odjel za kroatistiku i slavistiku, Odsjek za hrvatski jezik i književnost

O NAMA:

Današnji Odjel za arheologiju Sveučilišta u Zadru jedan je od najstarijih sveučilišnih odjela. Studij arheologije pokrenut je 1956. godine. Osnivanje studija, potom Katedre, a zatim i Odsjeka za arheologiju potaknuto je dugom tradicijom arheoloških istraživanja, bogatstvom i raznolikošću arheoloških nalazišta na širem području Zadra i sjeverne Dalmacije, te potrebom njihova svekolikog istraživanja i valoriziranja. Do 1962. arheologija se mogla studirati kao B predmet koji se slušao tri godine, a od tada se arheologija, na novoustrojenom *Odsjeku za arheologiju i povijest umjetnosti*, studira i kao dvopredmetni četverogodišnji studij čiji su studenti po završetku studija stjecali zvanje „profesora arheologije“. Od 1975. *Katedra za arheologiju* prerasta u *Odsjek za arheologiju*. U srpnju 2002. osnovano je Sveučilište u Zadru čija sastavnica postaje i Odsjek koji od tada djeluje kao *Odjel za arheologiju*. Od akad. god. 2005/2006. Odjel provodi novi program studija, usklađen s Bolonjskom deklaracijom (podjela studijskog programa na preddiplomski i diplomski obrazovni ciklus, jednosemestralnost predmeta, multidisciplinarnost, uvođenje ECTS bodovnog sustava, mogućnost mobilnosti studenata i profesora, promicanje međuinstitucionalne suradnje...).

Od akad. god. 2009/10, arheologiju je moguće studirati isključivo kao jednopredmetni preddiplomski studij, jednopredmetni diplomski, te poslijediplomski doktorski studij. Prema današnjem programu studija nastava na Odjelu obuhvaća obvezatne i izborne kolegije iz svih grana arheologije, metodologije arheologije, stranih jezika i dr., te izborne kolegije s drugih studija na Sveučilištu u Zadru ili nekom drugom sveučilištu u zemlji ili inozemstvu, koje studenti pohađaju prema osobnim sklonostima i izboru. Osim kolegija užeg arheološkog karaktera, program obuhvaća i neke srodne znanstvene discipline iz područja povijesnih znanosti, neke aspekte religije, mitologije, lingvistike, umjetnosti, antropologije, ili pak pitanja muzeologije, zaštite, istraživanja i očuvanja kulturne baštine itd. Poseban aspekt nastave koji se posebno njeguje je onaj posvećen metodologiji terenskog istraživanja što redovito prati i terenska nastava na arheološkim nalazištima u kojoj sudjeluju studenti svih godina studija. Na taj način studenti imaju priliku upotpuniti svoja teorijska znanja i ovladati metodama, tehnikama i postupcima koji se primjenjuju pri arheološkim istraživanjima.

Jednako značajan aspekt nastave jesu stručne ekskurzije, zamišljene kao poseban oblik nastave na kojem se studenti upoznaju s autentičnim arheološkim cjelinama *in situ* i muzejima u kojima se čuva arheološka građa koja potječe iz tih cjelina. Isti smisao i cilj imaju i jednodnevne stručne posjete muzejima, organizirani odlasci na prigodne izložbe, te obilasci obližnjih arheoloških nalazišta s predavanjima.

Na Odjelu za arheologiju od 2006. održava se i nastava na poslijediplomskom znanstvenom studiju *Arheologija istočnog Jadrana* za stjecanje akademskog stupnja: *doktor znanosti*. Doktorski studij čine kolegiji u okviru usmjerenja: Prapovijesna arheologija, Antička arheologija, Srednjovjekovna i novovjekovna arheologija, a odvija se kroz predavanja, samostalan istraživački rad kandidata i individualni mentorski rad.

Osim nastavnog, kao jedna od vodećih znanstvenih institucija na području arheologije u Republici Hrvatskoj, Odjel ima razvijenu istraživačku djelatnost koju intenzivno i kontinuirano provodi kroz planiranje, organizaciju i vođenje znanstvenih istraživanja u svim granama arheologije. Kao rezultat intenzivnog istraživačkog rada dovršena su ili su u tijeku arheološka iskopavanja na brojnim nalazištima među kojima ovdje navodimo samo neka: paleolitičko nalazište Vlakno na Dugom otoku, neolitička naselja Smilčić i Crno vrilo, Krneza – grobovi pod humkama brončanog doba, Ljubač – liburnska nekropola željeznog doba, Nadin – Gradina i nekropola, rimski vojni logor i naselje Burnum, Podvršje-Glavčine – ranokršćanska dvojna bazilika, Galovac-Crkvena – antički i starohrvatski sepulkralni i sakralni kompleks, Nin-Sv. Križ – prapovijesni, antički i starohrvatski sakralni, sepulkralni i stambeni kompleks i dr. S obzirom na činjenicu da je podvodna arheologija svojevrsna *diferentia*

specifica zadarskog Odjela za arheologiju, ne iznenađuje vrlo razgranata aktivnost djelatnika Odjela na tom planu. Djelatnici Odjela aktivno sudjeluju u projektu podmorskog istraživanja uvala Caska na Pagu u sklopu projekta *Cissa antiqua* u partnerstvu s *Centre Camille Jullian*, Aix-en-Provence, Francuska, zatim u projektu istraživanja postsrednjovjekovnih brodoloma zajedno s Texas A&M University itd.

Osnivanjem Sveučilišta i uzdizanjem ranijih odsjeka u samostalne sveučilišne jedinice-odjele, Vijeće Odjela za arheologiju odlučilo je pokrenuti novi znanstveni časopis s međunarodnim uredništvom pod naslovom *Archaeologia Adriatica*. Njegov prvi broj promoviran je 2007.

Tijekom svoje višedesetljetne povijesti, Odjel i njegovi djelatnici sudjelovali su u brojnim događanjima znanstvenog karaktera od kojih su neki bili relevantni ne samo u domaćim razmjerima. Od mnoštva događanja ističemo samo neke recentnije. Godine 1997. Odjel je organizirao godišnji znanstveni skup Hrvatskog arheološkog društva, a 2007. na Sveučilištu u Zadru bio je održan 13. godišnji skup Europske udruge arheologa na kojem je sudjelovalo preko 800 sudionika iz cijelog svijeta. Godine 2010. na Odjelu je održan 5. međunarodni numizmatički kongres u Hrvatskoj (INCC), a krajem 2011. održao se svjetski kongres za podvodnu arheologiju (IKUWA 4). Djelatnici Odjela dali su obol i na području muzeološke djelatnosti sudjelujući u organiziranju mnogobrojnih izložbi u Zadru, Ninu, Drnišu, Šibeniku, Dubrovniku, Vukovaru itd. a aktivno su sudjelovali i u osmišljavanju i postavljanju Arheološke zbirke Burnum u Puljanima, Muzeja franjevačkog samostana Sv. Ante na Humcu u Ljubuškom (BiH) itd.

Sveučilište u Zadru ostvaruje vrlo plodnu suradnju s brojnim sveučilišnim i ostalim znanstvenim ustanovama iz cijeloga svijeta. Primjerice, Odjel od 2005. sudjeluje u CEEPUS mreži ARHEOPED 2 zajedno s Odjelima za arheologiju iz Slovenije, Bosne i Hercegovine, Srbije, Slovačke, Češke, Poljske, Bugarske itd. Zahvaljujući tome, velik je broj zadarskih studenata i nastavnika imao prilike boraviti na nekoj od partnerskih institucija, ali je također i velik broj inozemnih studenata pohađao dio svoje nastave na Odjelu za arheologiju u Zadru. Studenti imaju priliku koristiti i mogućnosti za mobilnost u sklopu *Erasmus* programa. Odjel za arheologiju potiče i financijski podupire samostalne inicijative svojih studenata koji u okviru tih aktivnosti samostalno osmišljavaju, uređuju i izdaju časopis *Serilia*, a redovito organiziraju i već afirmiranu manifestaciju *Antički dani*.

STUDIJSKI PROGRAMI

Preddiplomski sveučilišni studij arheologije **(jednopedmetni)**

Trajanje studija: 6 semestara

Uvjeti upisa na studij: Završena četverogodišnja srednja škola te uspješno položena državna matura.

Kompetencije koje se stječu po završetku studiranja:

Na preddiplomskom dijelu studija stječe se temeljno znanje iz različitih grana arheologije, pomoćnih disciplina i kolegija koje se odabire s komplementarnih Odjela, te se ovladava tehnologijom i tehnikama terenskog rada.

Po završetku preddiplomskog studija arheologije, studenti mogu:

- razumjeti stanje i trendove razvoja suvremene arheologije
- razumjeti i primijeniti ključne metodološke aspekte arheoloških istraživanja
- razumjeti bitne znanstvene i stručne koncepte koji se primjenjuju u arheologiji (periodizacija, tipologija, kronologija itd.)
- razumjeti osnovna područja primjene znanja stečenih na studiju arheologije
- razumjeti i primijeniti etička načela, zakonsku regulativu i norme koje se primjenjuju u struci
- uspješno komunicirati s kolegama na verbalan i pisani način uz primjenu odgovarajuće terminologije
- pratiti stručnu literaturu na hrvatskom i stranom jeziku
- kroz seminare, vježbe i izradu završnog rada pripremiti i samostalno održati prezentacije na hrvatskom jeziku
- razumjeti i primijeniti vještine učenja potrebne za cjeloživotno učenje i nastavak obrazovanja na diplomskom studiju
- razumjeti i primijeniti osnovne principe planiranja i razvoja karijere u struci.

Stručni naziv koji se stječe završetkom studija: (*baccalaureus*) arheologije – arheološki tehničar.

Popis kolegija po semestrima:

Šifra predmeta	1. SEMESTAR	Status predmeta	Sati tjedno			ECTS
			P	S	V	
	Uvod u arheologiju	O	30	15	0	5
	Uvod u prapovijesnu arheologiju	O	30	15	0	5
	Paleolitik i mezolitik	O	30	15	0	5
	Egejske civilizacije bronzanog doba	O	30	15	0	5
	Strani jezik (po izboru)	O	-	-	-	3
	Terenske vježbe	O	0	0	30	2
	Kolegij s komplementarnih odjela	I	-	-	-	5
	2. SEMESTAR		P	S	V	ECTS
	Neolitik Bliskog istoka i jugoistočne Europe	O	30	15	0	5
	Uvod u antičku arheologiju	O	30	15	0	5
	Arheologija antičke Grčke	O	30	15	0	5
	Institucije rimskog svijeta	O	30	15	0	5
	Terenske vježbe	O	0	0	30	2
	Kultovi i vjerovanja u neolitiku	I	15	15	0	4
	Prapovijesne tehnologije: predmeti od cijepanog i glačanog kamena	I	15	15	0	4
	Hrvatsko Podunavlje u antičkom razdoblju	I	15	15	0	4
	Stručna ekskurzija	I	0	0	15	1
	Kolegij s komplementarnih odjela	I	-	-	-	4
	3. SEMESTAR					
	Uvod u srednjovjekovnu arheologiju	O	30	15	0	5
	Eneolitik Bliskog istoka i jugoistočne Europe	O	30	15	0	5

	Brončano doba Europe	O	30	15	0	5
	Antički brodolomi i plovidbene rute na istočnoj obali Jadrana	O	30	15	0	5
	Terenske vježbe	O	0	0	30	2
	Etrušćanska civilizacija	I	15	15	0	4
	Grci u antičkom Iliriku	I	15	15	0	4
	Kolonizacija antičkog Ilirika	I	15	15	0	4
	Uvod u podvodnu arheologiju	I	15	15	0	4
	4. SEMESTAR					
	Željezno doba Europe	O	30	15	0	5
	Latinski jezik I.	O	15	15	15	5
	Arheologija rimske Italije	O	30	15	0	5
	Arheologija seobe naroda	O	30	15	0	5
	Terenske vježbe	O	0	0	30	2
	Romanizacija antičkog Ilirika	I	15	15	0	4
	Postanak i razvoj kršćanstva	I	15	15	0	4
	Muzeologija	I	15	15	0	4
	Stručna ekskurzija	I	0	0	15	1
	5. SEMESTAR					
	Nacionalna arheologija ranog srednjeg vijeka	O	30	15	0	5
	Starokršćanska arheologija	O	30	15	0	5
	Latinski jezik II.	O	15	15	15	5
	Osnove terenskog istraživanja	O	0	0	60	4
	Tečaj iz crtanja	O	0	0	15	1
	Artes minores I	I	15	15	0	4
	Očuvanje i zaštita spomenika kulture	I	15	15	0	4

	6. SEMESTAR					
	Arheologija razvijenog i kasnog srednjeg vijeka	O	30	15	0	5
	Graditeljstvo i urbanizam antičkog Ilirika	O	30	15	0	5
	Osnove terenskog istraživanja II	O	0	0	60	4
	Tečaj iz geodezije	O	0	0	30	2
	Prvostupnička radnja	O	0	0	15	7
	Latinski jezik III.	I	15	0	15	4
	Opća slavenska arheologija	I	15	15	0	4
	Arheološka antropologija	I	15	0	15	4
	Srednjovjekovna numizmatika	I	15	15	0	4
	Artes minores II	I	15	15	0	4
	Stručna ekskurzija	I	0	0	15	1

Diplomski sveučilišni studij arheologije
(jednopredmetni)

Trajanje studija: 4 semestra

Uvjeti upisa na studij: Završen trogodišnji preddiplomski studij arheologije.

Kompetencije koje se stječu po završetku studiranja:

Na diplomskom studiju arheologije razvija se specijalističko znanje iz jedne od disciplina arheologije (prapovijesna, antička, srednjovjekovna i novovjekovna, podvodna arheologija) te se u potpunosti ovladava metodologijom znanstvenog rada i arheoloških istraživanja. Time su diplomirani arheolozi (magistri struke) sposobni osmišljavati rad ili sudjelovati u radu znanstvenih, muzejskih, kulturnih i inih institucija kao i:

- Samostalno ili u timu provoditi terenska arheološka istraživanja i rekognosciranja
- Vršiti znanstvenu i stručnu obradu arheološkog materijala te argumentirati zaključke
- Analizirati i procijeniti uvjete za provođenje suvremenih arheoloških istraživanja
- Analizirati i ocijeniti učinkovitost arheoloških radova uz implementiranje eventualnih modifikacija
- Voditi arheološki i/ili multidisciplinarni tim i raditi u njemu
- Predstaviti i popularizirati suvremene arheološke trendove i dostignuća u stručnim i laičkim krugovima
- Primijeniti i po potrebi unaprijediti dobru praksu komuniciranja s kolegama ili zainteresiranom javnošću na verbalan i pisani način
- Unaprijediti i primijeniti metode stručnog i znanstvenog rada
- Valorizirati znanstvenu, stručnu i popularno-znanstvenu literaturu
- Planirati proces cjeloživotnog osobnog i profesionalnog razvoja i definirati optimalne individualne strategije učenja
- Primijeniti etička načela, zakonsku regulativu i norme koje se koriste u struci.

Mjesto zapošljavanja magistara arheologije u prvom su redu institucije javnoga sektora i državne uprave, koje iskazuju najveće potrebe za takvim visokostručnim i znanstvenoprofiliranim kadrom: muzejske ustanove, znanstveno-istraživački instituti, državna uprava za zaštitu kulturne i prirodne baštine, itd. Za vjerovati je da će dio kadra svoje mjesto naći i na visokim učilištima ili sveučilištima u svojstvu znanstvenih novaka i/ili asistenata. Svrha studija je, međutim, ponuditi visokostručni kadar i privatnom sektoru, koji bi mogao pokazati interes za pokretanjem privatnih agencija koje bi obavljale arheološke radove (iskapanja) ili vršile usluge konzervacije i restauracije.

Stručni naziv koji se stječe završetkom diplomskog studija: Magistar arheologije.

Popis kolegija po semestrima:

Šifra predmeta	1. SEMESTAR	Status predmeta	Sati tjedno			ECTS
			P	S	V	
	Metodologija arheoloških iskopavanja I	O	30	15	60	7
	Neandertalci	I	30	15	0	4
	Neolitik istočnog Jadrana	I	30	15	0	4
	Brončano doba na Jadranu	I	30	15	0	4

	Željezno doba na Jadranu	I	30	15	0	4
	Klasična arheologija istočnog Jadrana I	I	30	15	0	4
	Grčko-helenistička keramika na istočnom Jadranu	I	30	15	0	4
	Gospodarstvo rimske Histrije i Dalmacije	I	30	15	0	4
	Osnove latinske epigrafike	I	30	15	0	4
	Starokršćansko graditeljstvo na istočnoj obali Jadrana	I	30	15	0	4
	Bizant na istočnom Jadranu	I	30	15	0	4
	Arheologija seobe naroda-odabrana poglavlja	I	30	15	0	4
	Srednjovjekovna keramika	I	30	15	0	4
	2. SEMESTAR					
	Metodologija arheoloških iskopavanja II	O	30	15	60	7
	Umjetnost i simbolika paleolitika i mezolitika	I	30	15	0	4
	Eneolitik istočnog Jadrana	I	30	15	0	4
	Društveni i religijski simboli jadranskog svijeta u brončano doba	I	30	15	0	4
	Nošnja u željezno doba na istočnom Jadranu	I	30	15	0	4
	Klasična arheologija istočnog Jadrana II	I	30	15	0	4
	Amfore i pomorska trgovina u Sredozemlju	I	30	0	15	4
	Rimska vojska u Iliriku	I	30	15	0	4
	Antička numizmatika	I	30	15	0	4
	Starokršćanska ikonografija	I	30	15	0	4
	Groblja i naselja ranog srednjeg vijeka	I	30	15	0	4
	Arhitektura i skulptura ranog srednjeg vijeka	I	30	15	0	4
	Nacionalna arheologija razvijenog i kasnog srednjeg vijeka	I	30	15	0	4
	3. SEMESTAR					
	Rimski carski kult	I	30	15	0	4
	Lučke instalacije i priobalne konstrukcije	I	30	15	0	4
	Antička religija na jadransko-podunavskom prostoru	I	30	0	15	4
	Keramika u rimskoj Dalmaciji	I	30	15	0	4
	Antička natpisna građa na istočnom Jadranu	I	30	0	15	4
	Brodovi i plovidba u Sredozemlju kroz povijesna razdoblja	I	30	15	0	4
	Arheologija novog vijeka	I	30	0	15	4
	Pokretni arheološki nalazi 13.-17. st.	I	30	15	0	4
	4. SEMESTAR					4
	Arheologija broda	I	30	0	15	4

	Paleoklimatologija i geologija kvartara	I	15	15	0	4
	Bioarheologija (arheozoologija i arheobotanika)	I	15	15	0	4
	Antropologija slavenskih nekropola	I	30	0	15	4
	Glagoljska epigrafika	I	30	15	0	4
	Mentorski rad i izrada diplomske radnje	O	0	0	30	10